

RZEMIEŚLNIK POMORSKI

TYGODNIK GOSPODARCZY

Rzemiosło w Planie Trzyletnim

920 tysięcy osób pracować będzie w rzemiośle

W ostatnim roku planu gospodarczego ilość zatrudnionych w rzemiośle wzrosła do 72 proc. stanu przedwojennego, a ilość warsztatów rzemieślniczych do 53 proc. stanu przedwojennego. Zjawisko to tłumaczy się wzrostem liczby osób zatrudnionych na 1 warsztat rzemieślniczy. W r. 1949 wynosić ona będzie średnio 3,2 osób na jeden warsztat.

SZKOLENIE MŁODZIEŻY

Przed wojną ilość uczniów rzemieślniczych wynosiła ok. 100 tys. W roku 1946 ilość ta zmalała do 44 tys. Problem szkolenia narybku w rzemiośle jest przedmiotem specjalnej troski władz samorządu rzemieślniczego w Polsce. Bez systematycznego szkolenia narybku w rzemiośle nie można mówić o rozwoju tej ważnej dziedziny życia gospodarczego. Szkolenie młodzieży rzemieślniczej wiąże się ściśle z doбором kadr nauczycielskich oraz z preeliminowaniem odpowiednich środków finansowych. W celu wypełnienia poważnej luki wśród szeregów pracowników rzemiosła, powstałej wskutek wojny i okupacji, zorganizowano szereg kursów dla rzemieślników przy instytutach naukowych. Trzyletni plan przewiduje następujący wzrost uczniów przygotowywanych do zawodu rzemieślniczego. W r. 1947 — 83 tys., w r. 1948 — 109 tys., w r. 1949 — 121 tys.

RZEMIOSŁO PRZEMYSŁEM POMOCNICZYM

Organizacja rzemiosła w Polsce opiera się na 14 Izbach Rzemieślniczych, które tworzą Związek Izb Rzemieślniczych z siedzibą w Warszawie. Odbudowano również organizacje cechowe, a ostatnio

wydany tzw. przymus cechowy kładzie kres uprawianiu dzikiego rzemiosła i pozwala na prowadzenie odpowiedniej kontroli.

Wśród wielu zagadnień, które stoją przed rzemiosłem należy wymienić jedno z najważniejszych: chodzi o to, aby wykorzystać rzemiosło jako przemysł pomocniczy przez zintensyfikowanie współpracy z całym szeregiem przemysłów jak również zbliżyć je do przemysłu miejscowego, który może zaopatrywać rzemiosło w różne artykuły, jak np. dodatki krawieckie itp., po cenach urzędowych.

Zagadnienie zaopatrzenia rzemiosła stanowi również poważną troskę władz rzemieślniczych. Powołana do życia Rzemieślnicza Centrala Zaopatrzenia i Zbytu nie spełnia jeszcze w pełni swego zadania, gdyż na przeszkodzie stoją trudności kapitałowe, organizacyjne i brak odpowiednich ludzi. W sprawie tej przedłożono odpowiednie wnioski min. Mincowi na kongresie w Bydgoszczy, które stopniowo są realizowane przez Min. Przemysłu i Handlu.

PRODUKCJA

Plan trzyletni przewiduje następujący wzrost wartości produkcji rzemieślniczej: w r. 1947 — 1,52 mld. zł przedwojennych, w r. 1948 — 1,74 mld. zł przedwojennych, w r. 1949 — 2,03 mld. zł przedwojennych. W roku przyszłym wartość produkcji rzemieślniczej wyniesie 75 proc. wartości produkcji z r. 1938.

Wartość produkcji rzemieślniczej na jednego mieszkańca w Polsce w 3-letnim planie gospodarczym kształtować się będzie następująco: w r. 1947 — 64,5 zł przedwojennych, w r. 1948 — 73,3 zł,

w r. 1949 — 84,7 zł przedwojennych. Podkreślić należy, że wartość produkcji rzemieślniczej na mieszkańca w 1938 r. wynosiła 76,9 zł.

Wykonanie trzyletniego planu w rzemiośle wymagać będzie przeprowadzenia szerokiej akcji inwestycyjnej i szkoleniowej. Nastąpić musi również daleko idąca mechanizacja wielu zakładów rzemieślniczych, powstać muszą wreszcie nowe zakłady rzemieślnicze. Plan trzyletni przewiduje, że w r. 1947 powstanie 25 tys. nowych zakładów, w r. 1948 — 22 tys., w 1949 r. — 19 tys. nowych zakładów. Około 12 tys. nowych przedsiębiorstw rzemieślniczych powstanie na Ziemiach Odzyskanych.

Dotychczasowe wysiłki i osiągnięcia rzemiosła wskazują na to, że plan ten zostanie wykonany.

(Przedruk z „Życia Rzemieślniczego”).

W sprawie przydziałów dla zakładów, które przeszły z przemysłu do rzemiosła

Departament Przemysłu Miejscowego Ministerstwa Przemysłu i Handlu komunikuje, że zakłady przemysłowe wcielone do Izb Rzemieślniczych będą w dalszym ciągu zaopatrywane w surowce za pośrednictwem Izb Przemysłowo-Handlowych i odwrotnie, zakłady rzemieślnicze włączone do przemysłu będą zaopatrywane przez Izby Rzemieślnicze aż do końca rb. Przy tym poszczególne podania o przydział surowca winny być każdorazowo poświadczane przez odnośną Izbę Rzemieślniczą, że petent został przydzielony do rzemiosła, jak również w wypadku przejścia zakładu rzemieślniczego do przemysłu, podania o surowce należy zaopatrywać w adnotację Izby Przemysłowo-Handlowej o zasobie zmianie.

Z działalności fundacji Domu Rzemiosła

Dom Rzemiosła, a właściwie Dzielnica Rzemiosła w Warszawie przybiera realne kształty. Fundacja Domu Rzemiosła powołana do życia w 1947 r. ma już poważne osiągnięcia w realizowaniu celów statutowych. Na terenach historycznie związanych z tradycjami Kilińskiego i Sierokowskiego powstaje z gruzów zespół budowlany, gdzie koncentrować się będzie całe życie rzemieślnicze Stolicy i Państwa.

Za trzy miesiące zostanie oddany do użytku tzw. Pałac Chodkiewiczów — kamienica Kasztelańska przy ul. Miodowej 14. W gmachu tym, zrekonstruowanym według dawnych wzorów o łącznej kubaturze 16 tys. m³ znajdują pomieszczenie biura oraz obszerne sale wypoczynkowo-klubowe.

Wkrótce nastąpi założenie kamienia węgielnego pod zespół budynków Zakładu Doskonalenia Rzemiosła przy ul. Podwale, gdzie przyszłe kadry wykształconych zawodowców rzemieślników znajdą najnowocześniejsze urządzenia naukowe i najlepsze warunki pracy. W ramach tegorocznego miesiąca odbudowy stolicy rzemiosło odgruzało teren przyszłego Domu Cechów od ul. Kapitulnej. Z początkiem przyszłego ro-

ku rozpocznie się budowa gmachu, którego kubatura wyniesie 15 tys. m³. Mieścić się tu będą siedziby poszczególnych cechów oraz pokoje gościnne dla rzemieślników.

Dotychczas fundacja wydatkowała na budowę około 50 mil. zł uzyskanych z pomocy kredytowej Naczelnej Rady Odbudowy Warszawy, dotacji Skarbu Państwa w ramach planu inwestycyjnego, wpłat Izby i organizacji rzemieślniczych oraz z dobrowolnych opłat rzemiosła. Na ogólną liczbę 10 mil. zł z dobrowolnych składek i ofiar, ponad 60 proc. wpłacili rzemieślnicy z województwa łódzkiego i warszawskiego.

Dwudziestozłotowa miesięczna składka od 150 tys. rzemieślników z terenu całego Państwa daje rocznie 36 mil. zł. Stuzłotowy jednorazowy znaczek na podaniu do władz samorządowych rzemieślniczych od tyłu rzemieślników tworzy rocznie 15 mil. zł a pięćdziesiątysięczny wkład od 2 tys. cechów wzmacnia corocznie finanse Fundacji Domu Rzemiosła o 100 mil. zł. Jednak teoretyczne obliczenia zawiodły.

Fundacji brakuje w obecnym roku jeszcze około 30 mil. zł dla wykonania preliminarzów.

Ordynacja wyborcza do izb rzemieślniczych

(Dokończenie)

Głosowanie.

Jeżeli w danym obwodzie wyborczym została zgłoszona tylko jedna lista kandydatów, głosowanie nie odbywa się, a kandydatów zgłoszonych na tej liście uznaje się za wybranych.

Komisarz wyborczy, najpóźniej 5 dni przed dniem głosowania, ogłasza przy pomocy plakatów we wszystkich miejscach głosowania ważne zgłoszone w danym obwodzie listy kandydatów (podając ich numerację).

Głosowanie przeprowadzają w miejscach głosowania miejscowe komisje w czasie od godziny 8 do 20 bez przerwy; może być jednak zamknięte wcześniej, jeżeli wszyscy wpisani na listę wyborców oddali swe głosy.

Od chwili rozpoczęcia głosowania aż do ustalenia jego wyniku winni być obecni bez przerwy w lokalu głosowania: przewodniczący lub jego zastępca i co najmniej dwaj członkowie komisji. Prawo obecności mają poza tym pełnomocnicy mężów zaufania, po jednym od każdej listy kandydatów.

W dniu głosowania nie wolno: agitować (wygłaszać przemówienia, rozdawać ulotki itp.) wewnątrz ani zewnątrz lokalu głosowania w promieniu 100 metrów, wchodzić do tego lokalu osobom nie biorącym udziału w głosowaniu.

Nad zapewnieniem porządku i zabezpieczeniem tajności głosowania czuwa przewodniczący miejscowej komisji. Może on usunąć z lokalu głosowania każdego, kto wykracza przeciw wymienionym wyżej zakazom, nie pozbawiając go w miarę możliwości prawa oddania głosu.

Jako egzegutywa dla wykonania zarządzeń jest oddana przewodniczącemu straż w odpowiedniej sile.

Przed rozpoczęciem głosowania komisja bada urnę, czy jest pusta, po czym ją zamyka i opieczętowuje. Od tej chwili aż do ukończenia głosowania nie wolno urny otwierać.

Każdy uprawniony do głosowania oddaje głos osobiście; ułomni mogą posługiwać się przy głosowaniu pomocą osoby zaufanej.

Każda osoba prawna głosuje przez jednego pełnomocnika, który przed oddaniem głosu, oddaje komisji specjalne pełnomocnictwo celem dołączenia do protokołu głosowania.

Przewodniczący i członkowie komisji mogą zażądać od głosującego, przed oddaniem przez niego głosu, ustalenia tożsamości przez okazanie odpowiednich dokumentów lub w braku tychże powołanie się na świadectwo 2 osób znanych komisji. Decyzja komisji w sprawie tożsamości osoby jest ostateczna.

Głosowanie odbywa się w następujący sposób: głosujący wymienia wobec komisji swoje nazwisko, imię i adres, a gdy zostanie stwierdzone, że jest wciągnięty do spisu wyborców, otrzymuje urzędową kopertę. Do koperty tej głosujący wkłada za osłoną kartę wyborczą i doręcza przewodniczącemu komisji, który w jego obecności wrzuca kopertę do urny i zarządza odnotowanie oddania głosu w liście wyborców.

Kopert, sporządzonych z papieru nieprzejrystego, jednakowego koloru i formatu dla wszystkich obwodów wyborczych, dostarcza miejscowym komisjom izba rzemieślnicza, po opatrzeniu każdej swoją pieczęcią. Oprócz pieczęci, koperty nie mogą być oznaczone żadnym znakiem odróżniającym.

Karta do głosowania może zawierać jedynie napisaną ręcznie lub odbitą sposobem mechanicznym liczbę porządkową listy

kandydatów. Poza liczbą listy, na karcie głosowania nie mogą być żadne inne znaki: pisarskie ani dopiski lub dodatkowe liczby — które unieważniają głos. Jeżeli w kopercie znajduje się więcej niż jedna karta, a zawierają one tę samą liczbę, głos uznaje się za ważny.

Głosowania przerywać nie wolno. O godz. 20-tej przewodniczący zarządza zamknięcie lokalu i od tej chwili głosować mogą tylko ci, którzy przybyli przed tą godziną.

Na skutek wydarzeń siły wyższej komisja może zarządzić odroczenie głosowania do następnego dnia lub też przedłużyć godziny głosowania poza godzinę 20. Zarządzenie takie winno być podane natychmiast do wiadomości w sposób w danej miejscowości przyjęty.

Jeżeli zostało głosowanie przerwane, komisja opieczętowuje akta głosowania i urnę, oddając je do przechowania przewodniczącemu komisji. Po ponownym podjęciu głosowania komisja stwierdza protokółaranie, czy pieczęcie nie były naruszone.

Ustalenie wyniku głosowania.

Niezwłocznie po zamknięciu głosowania przystępuje miejscowa komisja do ustalenia jego wyniku. Ustalenie wyniku rozpoczyna się od obliczenia i zaprotokółowania ilości złożonych w urnie kopert i ustalenia liczby głosujących na podstawie notatek w spisie. W razie różnicy tych liczb komisja podaje w protokół przypuszczalną przyczynę niezgodności. Następnie przewodniczący wyjmuje osobno z każdej koperty karty głosowania, bada ich ważność, po czym je odczytuje; jednocześnie dwaj członkowie notują i obliczają, każdy z osobna, ilość ważnych głosów, oddzielnie dla każdej listy kandydatów. Arkusze obliczenia głosów, podpisane przez przewodniczącego i obecnych członków komisji, dołącza się do protokołu.

Ważne karty komisja opakuje, pieczętując i umieszczając na opakowaniu napis wskazujący miejsce głosowania. Karty nieważne, oraz karty kwestionowane przez członków komisji, ale uznane za ważne, opatruje się numerami porządkowymi i opakuje osobno; komisja podaje w protokół powody uznania tych kart za ważne lub nieważne. Jeżeli powodem unieważnienia karty była wadliwa koperta, dołącza się ją do tej karty. Zdjęcie pieczęci z opakowania, zawierającego karty do głosowania, może tylko obwodowa komisja na posiedzeniu, po zbadaniu, czy pieczęcie nie zostały naruszone.

Miejscowa komisja stwierdza nieważność kart. Nieważne są karty do głosowania wrzucone do urny bez kopert lub w kopertach nieurzędowych, oraz zawierające inne oznaczenia poza liczbą listy kandydatów.

Miejscowa komisja sporządza ze swych czynności protokół zawierający liczby: uprawnionych do głosowania, oddanych ogółem głosów, głosów nieważnych, głosów zakwestionowanych, oraz głosów ważnych, osobno na każdą listę kandydatów. Każdy z obecnych przy ustalaniu wyniku głosowania członków komisji i pełnomocniczy mężów zaufania mogą przestać swe uwagi na piśmie do obwodowej komisji lub zgłosić je do protokołu. Protokół powyższy wraz z arkuszami obliczenia głosów, kartami odpa-

nymi podczas głosowania oraz spisami uprawnionych do głosowania przesyła komisja miejscowa niezwłocznie do obwodowej komisji.

W drugim dniu po głosowaniu przystępuje obwodowa komisja do ustalenia wyniku głosowania w obwodzie. W tym celu bada uchwały komisji miejscowych co do ważności i nieważności kwestionowanych kart, w razie potrzeby żąda wyjaśnień od przewodniczących tych komisji i ustala ostatecznie wynik głosowania w poszczególnych miejscach głosowania.

Obwodowa komisja sporządza protokół ze swych czynności oraz dokonuje zestawienia następujących liczb: uprawnionych do głosowania, głosujących, głosów nieważnych, oraz głosów ważnych, osobno dla każdej listy kandydatów. Powyższy protokół wraz z arkuszem zestawienia i protokołami miejscowych komisji przesyła następnie obwodowa komisja do głównej komisji wyborczej.

Główna komisja uznaje za wybranych kandydatów, wymienionych na liście, która uzyska największą ilość ważnie oddanych głosów w całym obwodzie.

Jeżeli padła równa ilość głosów na listy, które otrzymały największą ilość głosów, rozstrzyga losowanie o tym, którą z tych list należy uznać za wybraną.

Ogłoszenie wyniku głosowania zarządza komisarz wyborczy w wojewódzkim dziesiętniku urzędowym.

Koszty wyborów.

Przewodniczący i członkowie komisji wyborczych, poza dietami i zwrotem ko-

Ważne dla piekarzy

Zasady organizacji handlu przetworami zbożowymi i pieczywem

Rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu

Wobec zniesienia reglamentacji chleba i mąki, Minister Przemysłu i Handlu wydał w porozumieniu z Min. Aproprowizacji rozporządzenie, w którym powierzył, rozdział głównych przetworów zbożowych PCH oraz Centrali Spółdzielni Spożywców „Społem”. W przypadkach gospodarczo uzasadnionych Minister Przemysłu i Handlu może powierzyć również wykonanie hurtowej dystrybucji przetworów zbożowych Polskim Zakładom Zbożowym, Centrali Rolniczej Spółdzielni „Samopomoc Chłopska” oraz innym przedsiębiorstwom.

Rozporządzenie nakłada na piekarnie obowiązek składania powiatowym hurtowym dystrybutorom produktów zbożowych zapotrzebowania na mąkę najpóźniej do dnia 1-go każdego miesiąca. Plan zapotrzebowania miesięcznego dla całego województwa, sporządzony na podstawie relacji z terenu, musi wpłynąć do wojewódzkiego Oddziału Polskich Zakładów Zbożowych najpóźniej do dnia 5-go każdego miesiąca.

Placówki terenowe hurtowych dystrybutorów obowiązane są do utrzymywania stałego zapasu mąki i przetworów zbożowych w wysokości co najmniej połowy miesięcznego zapotrzebowania, piekarnie zaś winny utrzymywać stałą rezerwę mąki, potrzebną co najmniej do wypieku chleba na przeciąg 5 dni.

Dla należytego przeprowadzenia akcji w terenie powołano przy ministrze przemysłu i handlu na okres do 1 stycznia 1949 r. Cen-

szków podróży, w razie wyjazdu w sprawach wyborów, w wysokości ustalonej dla pracowników Izby Rzemieślniczej — nie otrzymującej ze swej działalności wynagrodzenia.

Wydatki połączone z przeprowadzeniem wyborów ponosi Izba Rzemieślnicza. Izba zwraca władzom przemysłowym I instancji jedynie sumy rozchodów na wydatki rzeczowe, związane ze sporządzeniem list wyborców.

Zarzuty przeciw ważności wyborów.

W ciągu 14 dni od dnia ogłoszenia wyniku wyborów można wnieść do Ministra Przemysłu i Handlu za pośrednictwem głównej komisji wyborczej zarzuty przeciw ważności wyborów we formie sprzeciwu.

Wybory uprawomocniają się w razie odrzucenia sprzeciwu przez ministra przemysłu i handlu lub niewniesienia sprzeciwu w podanym wyżej terminie.

Listy wierzytelne dla wybranych radców.

Komisarz wyborczy, po uprawomocnieniu się wyborów, wystawia dla każdego z wybranych radców i ich zastępców listy wierzytelne. List taki zawiera: imię i nazwisko, wiek, zawód, miejsce zamieszkania oraz oznaczenie obwodu wyborczego i dzień wyborów.

Zakończenie postępowania wyborczego.

Komisarz wyborczy rozwiązuje główną, obwodową i miejscową komisję wyborczą po uprawomocnieniu się wyniku wyborów. Wszelkie akta wyborcze opieczętowane są i przekazuje Izbie Rzemieślniczej celem złożenia w archiwum. T. P.

ju niezbędnych rezerw mąki zarówno w hurtowniach, jak i w piekarniach, a to w celu zapobieżenia ewentualnym zaburzeniom w wypieku pieczywa po 1 listopada br.

Rozporządzenie Ministrów Aproprowizacji oraz Przem. i Handlu wydane w porozumieniu z Ministrami: Zdrowia, Administracji Publicznej i Ziemi Odzyskanych w sprawie normalizacji wypieku pieczywa.

Na podstawie art. 2 dekretu z 27 czerwca 1946 r. o reglamentowanym zaopatrywaniu w przedmioty powszedniego użytku (Dz. U. R. P. Nr 35, poz. 217) zarządza się, co następuje:

§ 1.

Zabrania się w obrocie wolnorynkowym wypieku pieczywa z mąki żytniej o przemiale innym niż 65 proc., 82 proc. i 97 proc., oraz z mąki pszennej o przemiale innym niż 50 proc., 67 proc., 72 proc. i 97 proc.

§ 2.

Zezwala się na wypiek chleba z mąki mieszanej żytnio-pszennej według zatwierdzonych receptur, oraz dowolnego pieczywa pszennego wypiekanego z dodatkiem tłuszczu, cukru i innych dodatków według specjalnych receptur.

§ 3.

Receptury na chleb z mąki żytnio-pszennej oraz na drobne pieczywo zatwierdza Minister Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrami Aproprowizacji i Zdrowia.

§ 4.

Drobne pieczywo pszenne winno być wypiekane z mąki o przemiale 50 proc., 67 proc. i 72 proc. w jednostkach o wadze 50 g, 100 g, 200 g i 400 g.

§ 5.

Ustala się przypiek chleba żytniego i pszennego w bochenkach 1 kilogramowych: chleba żytniego z mąki 65 proc. wypieczonego na trzonie nie niżej 35 proc., z mąki 82 proc. nie niżej 37 proc., z mąki 82 proc. w formach nie niżej 39 proc., z mąki 97 proc. na trzonie nie niżej 41 proc., z mąki 97 proc. w formach nie niżej 44 proc. chleba pszennego z mąki 67 proc. i 72 proc. na trzonie nie niżej 30 proc., z mąki 67 proc. i 72 proc. w formach nie niżej 32 proc., z mąki 97 proc. na trzonie nie niżej 36 proc., z mąki 97 proc. w formach nie niżej 38 proc.

§ 6.

Rozporządzenie niniejsze nie narusza obowiązujących przepisów o dozorze nad artykułami żywnościowymi.

§ 7.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 października 1948 r.

Równocześnie traci moc obowiązującą rozporządzenie Ministrów Aproprowizacji oraz Przemysłu i Handlu z 22 grudnia 1947 r., wydane w porozumieniu z Ministrami Zdrowia, Administracji Publicznej i Ziemi Odzyskanych w sprawie normalizacji wypieku pieczywa w obrocie reglamentowanym i wolnorynkowym (Dz. U. R. P. z roku 1948 nr 5, poz. 34).

Minister Aproprowizacji, Minister Przemysłu i Handlu, Minister Zdrowia, Minister Administracji Publicznej, Minister Ziemi Odzyskanych.

Unormowania obrotu mięsem i wędlinami

Rozporządzenie Ministrów Apropowizacji oraz Przemysłu i Handlu z dnia 15 września 1948 r. o zmianie rozporządzenia Ministrów Apropowizacji oraz Przemysłu i Handlu z dnia 14 listopada 1947 r. w sprawie unormowania obrotu mięsem, wędlinami i innymi wyrobami wędliniarskimi.

Na podstawie art. 2 dekretu z dnia 27 czerwca 1946 r. o reglamentowanym zaopatrzywaniu ludności w przedmioty powszedniego użytku (Dz. U. R. P. nr 35, poz. 217) zarządza się co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministrów: Apropowizacji oraz Przemysłu i Handlu z dnia 14 listopada 1947 r. w sprawie unormowania obrotu mięsem, wędlinami i innymi wyrobami wędliniarskimi. (Dz. U. R. P. nr 72, poz. 455) wprowadza się następujące zmiany:

1. § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Zezwala się na wytwarzanie oraz dopuszcza się do obrotu następujące rodzaje wędlin i wyrobów wędliniarskich:

1. kielbasę zwyczajną o zawartości: wieprzowiny 60%, wołowiny 20%, tłuszczu 20%,

2. kielbasę krakowską o zawartości: wieprzowiny chudej 80%, wołowiny 10%, tłuszczu 10%,

3. kielbasę cytrynową o zawartości: wieprzowiny przerośniętej 90%, wołowiny chudej 5%, tłuszczu przerośniętego 5%,

4. kielbasę białą-surową o zawartości: wieprzowiny przerośniętej 90%, tłuszczu 10%,

5. kielbasę serdelową o zawartości: wieprzowiny chudej żylastej 40%, wołowiny 20%, słoniny twardej nietopliwej 40%,

6. serdelki o zawartości: wieprzowiny 65%, wołowiny 10%, tłuszczu twardego przerośniętego 25%,

7. metkę o zawartości: wieprzowiny tłustej 60%, wołowiny 20%, wieprzowiny chudej 20%,

8. mortadelę o zawartości: wieprzowiny chudej żylastej 70%, cielęciny 10%, słoniny skórowanej 20%,

9. parówki o zawartości: wieprzowiny chudej z łopatek i golonek 40%, cielęciny lub bukату 40%, tłuszczu nietopliwego 20%,

10. kielbasę krakowską suchą o zawartości: wieprzowiny 60%, wołowiny 15%, tłuszczu 25%,

11. kieszkę paszтетową o zawartości: podgardla skórowanego 65%, wątroby wieprzowej 25%, kaszy — mąki 10%,

12. paszтет o zawartości: wieprzowiny chudej 40%, wołowiny lub cielęciny 10%, tłuszczu 25%, wątroby 25%,

13. kieszkę podgardlaną o zawartości: bułki 20%, płuc 35%, mięsa krwistego 10%, wątroby surowej 5%, skwarek 10%, smalcu 10%, skórek słoninowych 10%,

14. kieszkę wątrobianą o zawartości: otoczki, drobnego tłuszczu, podgardla skórowanego 25%, wątroby wieprzowej surowej 30%, podrób i innych mięs odpadkowych 45%,

15. kieszkę kaszaną o zawartości: kaszy 15%, mięsa różnego odpadkowego 20%, płuc 25%, skórek słoninowych 15%, tłuszczu 7%, krwi 18%,

16. salceson włoski o zawartości: głowy wieprzowej peklowanej 65%, golonki peklowanej 25%, skórek 10%,

17. salceson krwisty o zawartości: krwi 15%, tłuszczu 30%, słoniny krajanej w kostkę 35%, skórek wieprzowych 10%, mięsa różnego odpadkowego 10%,

18. kielbasę zwyczajną suchą o wysuszeniu do 35%, o zawartości: wieprzowiny 60%, wołowiny 15%, tłuszczu 25%,

19. kielbasę jałowcową o zawartości: wieprzowiny żylastej 10%, bukату 10%, tłuszczu przerośniętego 20%, kawałków wieprzowiny 60%,

20. roladę ozorkową o zawartości: ozorków 70%, tłuszczu 20%, skórek 10%,

21. roladę ryjkową o zawartości: ryjków wieprzowych 60%, tłuszczu 35%, skórek wieprzowych 5%,

22. kabanosy o zawartości: wieprzowiny 75%, tłuszczu wieprzowego 25%,

o wyglądzie i jakości — zwyczajnych handlowych:

23. boczek wędzony surowy,

24. boczek pieczony,

25. boczek gotowany,

26. golonczki wieprzowe wędzone,

27. słoninę wędzoną,

28. szynki,

29. poledwice,

30. baleron.

2. § 2 otrzymuje brzmienie:

§ 2. Wzbronione jest wytwarzanie i obrót kielbasami: serbską, moskiewską, tyrolską, litewską, królewską, węgierską, krajaną suchą, krajaną surową, wiejską suchą — kielbaskami: dwudziestkami, dziesiętkami, piątkami — roladą: z prosięcia, francuską, figową — salami: włoskim, węgierskim, niemieckim — poledwicę łososiową, słoninę węgierską, boczkiem faszerowanym, schabem pieczonym, oraz innymi wędlinami i wyrobami wędliniarskimi, nie wymienionymi w § 1 niniejszego rozporządzenia.

3. Po § 2 dodaje się 2a w brzmieniu:

§ 2a. Minister Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrem Apropowizacji może zezwolić na wytwarzanie dla celów eksportowych wędlin i wyrobów wędliniarskich, nie wymienionych w § 1 niniejszego rozporządzenia, oraz wyznaczyć uprawnionych do ich wytwarzania.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Apropowizacji:

Włodzisław Lechowicz

Minister Przemysłu i Handlu:

w. z. Eugeniusz Szyr.

KOMUNIKAT

Cech Krawców i Kuźnierzy w Bydgoszczy urządza w dniu 18. 10. 1948 r. o godz. 18 w sali Resursy Kupieckiej nadzwyczajne walne zebranie.

Punktualność obowiązkowa.

Zarząd.

Kącik piekarski

Kiedy należy pracować?

Sławny filozof Schopenhauer zastanawiał się bardzo nad tym zagadnieniem i doszedł do wniosku, że pracować należy rano. Dzień bowiem jest obrazem życia naszego.

„Rano budzimy się do nowego życia, ranek jest młodością naszą, której nie powinniśmy skracać późnym wstawaniem ani niszczyć lenistwem, lub nieprodukcyjną pracą. Wieczór zaś jest starością naszą, — zmęczeni jesteśmy wtedy i gadatliwi. Bliscy nocy jakby bliscy codziennej śmierci.

Produkcyjną jest, zdaniem filozofa, tylko praca ranna, gdy wypoczęty jest mózg nasz. Jałowa jest natomiast praca nocna zmęczono mózgu”.

Z wywodów tych wnosić należy, że mowa tu o pracy umysłowej, gdzie w rachubę wchodzi wyłącznie mózg. A więc przypuścimy, że w tym wypadku piekarze są poza nawiasem i nie mogą mieć zastrzeżeń do filozofa. Jest i tu pewne „ale”.

Czy rzemieślnik pracujący fizycznie nie pracuje też głową?

Tu dopiero widzimy jak nas i naszą pracę mało znają „filozofowie”.

O mądry ludzie! — gdybyśmy wam tak „bez mózgu” — bezmyślnie napiękli chleba, napewno mózgi wasze nie miałyby polotu filozoficznego...

Nie wdając się w głębsze dociekania, rzeczy te należy nazwać po piekarsku i sprawę obrócić „do góry nogami” i dodać, że dla nas piekarzy (jak dotąd) wieczór jest ranek — młodością, a ranek wieczorem, tj. zmierzchem — do czasu zupełnego zniesienia nocnej pracy.

A tak to wszystko na świecie i w filozofii jest w należyłym porządku...

Kolejki! Kolejki!

Przeżyliśmy wojny światowe, jedną i drugą. Pamiętamy długie kolejki, kolejki, bez końca kolejki.

Ażebym się pocieszyć spojrzmy 150 lat wstecz.

Jakże to wówczas było?

W nowelce p. t. „Ojcowie ludu”, — u schyłku rewolucji, a w przededniu jaśniejszej chwaly Bonapartego — czytamy:

„Przed każdym sklepikiem i kupcem winnym, w małym świetle wystawionej w oknie łojówki (świeczki), gromadziły się tłumy zgłodniałych, z nabożeństwem wpatrzonych w szczipie a dla wysokiej ceny niedostępne zapasy.

Obywatel obchodził te grupki, schodząc ostrożnie na jezdnię.

Ale co paręset kroków, przed każdym piekarzem i jatkami, stały ogony tak zbite i długie, iż o obejściu ich nie mogło być mowy.

Zdawało się, że cała ludność Paryża wyległa po nędzny kąsek chleba. Ludność głodna i rozdrażniona. Co chwila wybuchały tu bijaryki i kłótnie, a kłeto w sposób okropny. Kłeto Boga i ludzi, kłeto Francję i rewolucję, kłeto rojalistów i jakobinów, kłeto komitety, kłeto i Konwencję Narodową.

Pilnujący tłumów żandarmi konni — słuchali tego w milczeniu.

A gdy ze zgrzytem poszły w górę żelazne rolety piekarni, a na ten dźwięk tłum ruszył oszalały.

Miał odbyć się cud rozdawnictwa chleba.

W drzwiach piekarni wszczęła się zaciełka a milcząca prawie walka — wszystkich przeciw wszystkim.

W tę stronę też ruszyli i żandarmi”.

Aleksander Wojciechowski.

Złoty jubileusz zasłużonego rzemieślnika

Rzadki jubileusz obchodził w sobotę, mistrz ślusarski, honorowy prezes Cechu Ślusarskiego w Inowrocławiu, p. Teofil Bochiński. 50 lat temu w październiku 1898 roku zdał on egzamin mistrza i założył własny warsztat w Inowrocławiu.

P. Bochiński urodził się w r. 1867 w Krośoszynie. Od 14 roku życia poświęcił się swemu zawodowi, który uprawia bez przerwy przez 67 lat.

W roku 1884 po wyzwoleniu, jako czeladnik, odbył ówczesnym zwyczajem wędrówkę po wszystkich większych miastach, po czym osiadł w Inowrocławiu, gdzie już w roku 1900 był jednym z nielicznych Polaków, któ-

rzy wchodzili w skład Izby Rzemieślniczej. Od roku 1920 do 1930 był starszym Cechu Ślusarskiego.

Poza wybitnymi zasługami organizacyjnymi dla ruchu rzemieślniczego i cechowego, Jubilat ma poza sobą wiele lat wytrwałej pracy patriotycznej z okresu zaboru pruskiego i społecznej. Jednakże najpiękniejszy plon jego pracy zawodowej to blisko 3 tysiące wyzwolonych przez niego czeladników i 200 terminatorów, których sam wykształcił w rzemiośle. Na taki plon swej pracy z dumą spoglądać może Jubilat, liczący dziś 81 lat i prowadzący znów po roku 1945 dalej swój warsztat.

Z zebrania Cechu Kołodziei w Inowrocławiu

Ostatnio odbyte zebranie Cechu Kołodziei w Inowrocławiu zagałę st. cechu p. L. Urbański. Po oddaniu czci i pamięci zmarłemu członkowi cechu śp. A. Błaszakowi i przyjęciu odczytanego protokołu, sprawozdanie z „Dni Torunia” zdał st. cechu. Sprawozdanie z wystawy Z. O. i zjazdu rzemiosła we Wrocławiu, w którym cech brał udział ze sztandarem, złożył p. Maćkowiak. Dalsze sprawozdanie wygłosił p. Ulatowski z udziału cechu w uroczystości poświęcenia sztandaru Aeroklubu Kujawskiego.

Głównym punktem obrad była sprawa

przejściowego braku pracy u kołodziei. W związku z zwykłą ceną za drzewo i czynsz od lokali, wybrano komisję, która przedyskutuje i zbada cennik za wyroby kołodziejskie.

Na ogólne życzenie członków cechu upoważniono zarząd do zwrócenia się do Zakładu Doskonalenia Rzemiosła w Toruniu o zatwierdzenie przeprowadzenia kursu rysunków zawodowych. Na kurs zgłosiło się dotychczas 18 kandydatów. Kierownictwo kursu powierzono st. cechu p. L. Urbańskiemu.

Dyskusją nad sprawami organizacyjnymi zakończono obrady.

Z Cechu Kapeluszników i Czapników w Bydgoszczy

W dniu 4 października br. w sali Resursy Kupieckiej odbyło się kwartalne zebranie Cechu Kapeluszników i Czapników w Bydgoszczy.

Po zagajeniu zebrania przez st. cechu p. Szymankiewicza, obszernie sprawozdanie z odbytego poświęcenia sztandaru zdał przewodniczący komitetu p. Wojnarowski.

St. cechu podał do wiadomości członkom, iż spółdzielnia przy cechu mieści się przy ul. Pomorskiej 35. Każdy z członków może się tam zaopatrzyć w kapliny, stożki jak i inne potrzebne artykuły potrzebne dla kapelusznictwa. Staraniem kierownictwa spółdzielni jest, by i dla czapników otrzymać odpowiednie surowce w najbliższych dniach.

W komunikacie zarządu poruszono sprawę rejestracji uczniów. Przypomina się mistrzom, iż uczniom należy najpierw rejestrować w cechu, a następnie dopiero w Izbie Rzemieślniczej. St. cechu dziękując w imieniu

cechu członkom za wykupienie cegiełek na Fundusz Wydawniczy Tow. Przyjaźni Polsko-Radzieckiej. Odczytano następnie pismo od p. Wystańskiej, która dziękuje za wyróżnienie tj. za otrzymaną dyplom członka honorowego cechu. Następnie sekretarz odczytał okólnik o oszczędzaniu drzewa, przy użyciu materiału zastępczego do rozniecania ognia „Lofix”.

Po odczytaniu listy członków, którzy mogą odebrać przydział żarówek, wicedyr. Izby Rzemieślniczej p. Cieszyński zachęcał do składania egzaminów mistrzowskich, uprawniających do kształcenia uczniów. Apeluje do mistrzów, by przypilnowali uczniów w uczęszczaniu do szkoły zawodowej. W woj. pomorskim będą 2 cechy kapeluszników i czapników i to w Bydgoszczy i Toruniu. Cech w Bydgoszczy obejmować będzie okręg bydgoski i chojnicki, zaś cech w Toruniu okręgi: toruński, grudziądzki i włocławski.

Uzupelniające przepisy o podatku od lokali

Ostatnio weszło w życie z mocą obowiązującą od dnia 1 września 1948 r. rozporządzenie Ministrów Adm. Publ. i Ziemi Odzyskanych z dnia 24. 9. 1948 r. (Dz. U. R. P. nr 45, poz. 337), zmieniające rozporządzenie tychże Ministrów z dnia 20. 6. 1947 r. (Dz. U. R. P. nr 51, poz. 258) w sprawie wykonania dekretu z dnia 20 marca 1946 r. o podatkach komunalnych (Dz. U. R. P. nr 40, poz. 198 z 1947 r. oraz nr 21, poz. 142 z 1948 r. i nr 41, poz. 297 z 1948 r.).

Rozporządzenie powyższe zmienia częściowo przepisy o podatkach od nieruchomości i od lokali.

Odnosnie podatku od lokali rozporządzenie dotyczy tylko lokali mieszkalnych, od których czynsz z tytułu najmu pobiera się, albo których wartość czynszową ustala się

według nowych stawek na podstawie dekretu z dnia 28 lipca 1948 r. o najmie lokali (Dz. U. R. P. nr 36, poz. 259). Podatek od lokali obliczony według nowych stawek czynszu (w wysokości 10% nowego czynszu) stosuje się dopiero w miesiącu kalendarzowym bezpośrednio następującym po miesiącu, w którym nastąpiła zmiana wysokości czynszu. Podatek ten jest płatny bez wezwania władzy podatkowej do dnia 8 każdego miesiąca kalendarzowego, za który czynsz przypada. Po raz pierwszy należało wpłacić powyższy podatek do dnia 8. 10. br. za tenże miesiąc (w związku z wprowadzoną w poprzednim miesiącu podwyżką czynszu według nowych stawek).

Doręczenie podatnikowi nakazu płatniczego na podatek od lokali za rok 1948 nie

zwalnia od obowiązku wpłacania podatku w wysokości i terminach podanych wyżej. Jeżeli podatek w całości lub jego ratę miesięczną zapłacono już z góry, przed powstaniem obowiązku wpłacenia podatku opartego na nowych stawkach czynszu, dokonane wpłaty podlegają zarachowaniu na ten podatek jaki przypada do zapłacenia.

Zmiany w wysokości czynszu za najem lokalu, powstałe wskutek obliczenia powierzchni lokalu zgodnie z dekretem o najmie lokali, podatnik jest obowiązany uwzględnić w ustawowym terminie najbliższej płatności podatku od lokali, w odniesieniu do całego okresu, do którego odnosi się zmieniona wysokość czynszu.

T. P.

Od Okręgowego Związku Cechów

Na skutek licznych zapytań skierowanych do Okręgowego Zw. Cechów w Bydgoszczy, zawiadamiamy, iż składka do Zakładu Doskonalenia Rzemiosła wynosi 1200 zł od cechu jako od osoby prawnej.

Oplacaj regularnie

za prenumeratę

„Rzemieślnika Pomorskiego“

Kto zalega za abonament, przyczynia się do utrudniania w wydawaniu swego pisma rzemieślniczego, które go informuje o wszelkich ustawach i rozporządzeniach dotyczących rzemiosła.

Wpłacać należy na konto P. K. O.
Bydgoszcz VI-340

KOMUNIKAT

Rzemieślniczej Centrali w sprawie transakcji wiązanych.

Komunikuje się, że rzemieślnicy, którzy przystąpią do zawarcia umowy na transakcje umowy wiązane narazie (wyrób bułówek i kaszulek), winni przy zawarciu umowy złożyć gwarancję bankową. W wyjątkowych wypadkach o ile zamówienie nie przekroczy 50.000 złotych wystarczy weksel gwarancyjny z podpisem 2 żyrantów.

Kto wie, gdzie jest sztandar?

Cechu Rzeźnicko-Wędl.
w Sochaczewie

W czasie Zjazdu Rzemiosła we Wrocławiu w Hali Ludowej w dniu 5 września br. został zamieniony sztandar Cechu Rzeźnicko-Wędliniarskiego ze Sochaczewa.

Prosimy wszystkich chorążych, którzy brali udział ze swymi sztandarami o bezwzględne stwierdzenie idenryczności swego sztandaru. Zalecamy wyjąć sztandar z pokrowca i dokładnie stwierdzić, czy to jest ich sztandar, gdyż może zachodzić pewne podobieństwo.

Kto w szybkim terminie wskaże Izbie Rzemieślniczej w Bydgoszczy miejsce, gdzie znajduje się wyżej wspomniany sztandar, otrzyma nagrodę. Cech Wędliniarski wyznaczył nagrodę pieniężną dla znalazcy sztandaru w sumie 20.000 zł. Równocześnie wiadomością można złożyć w redakcji „Rzemieślnika Pomorskiego”.

INFORMATOR BRANZOWY

Zagubione dokumenty

Zakład reparacji maszyn biurowych

J. SKARBONKIEWICZ
Bydgoszcz, Pomorska 53, tel. 30-15.

Warsztat kowalski

IGNACY MIELCAREK
Bydgoszcz, Al. 1 Maja 123.

Zakład elektro-mechaniczny

„Magneto“, Fr. Graczkowski,
Bydgoszcz, Król. Jadwigi 27, tel. 34-17

Wytwórnia mebli wyścielanych

FR. ZAMROWSKI
Bydgoszcz, Kujawska 82.

Zakład mechaniczny dla napraw maszyn do pisania i szycia

STANISŁAW KOREŃCZUK
Bydgoszcz, ul. Toruńska 2

Instrumenty muzyczne — warsztat naprawy —

JULIAN KIELBICH Spadk.
Bydgoszcz, Al. 1 Maja 44.

Warsztaty stolarskie

JAN KLOSKA
Bydgoszcz, Dworcowa 35.

BOLESŁAW ŚREDZINSKI
Bydgoszcz, Mazowiecka 25.

Warsztat lakierniczy samochodów i motocykli

FR. WALENCZYKOWSKI
Bydgoszcz, Podolska 9.

Reper. maszyn do szycia i pisania

ST. SAJDAK
Bydgoszcz, Jana Kazimierza 4.

Tokarstwo w drzewie

F-a IGNACY FRITZ
Bydgoszcz, Plac Poznański 6.

Pracownia cholew angielskich

L. PEKOWSKI
Bydgoszcz, Chrobrego 23
(wejście Pl. Piastowski).

Warszt. instrumentów muzycznych

EDMUND GROLEWSKI
Bydgoszcz, Dworcowa 86.

Warsztaty cholewkarskie

JÓZEF PEKOWSKI
Bydgoszcz, Plac Wolności 5.

Szklarstwo budowl. i pojazdowe

W. MAKOWSKI
Bydgoszcz, Dworcowa 42

Ślusarnia

ST. KOTLAREK
i B. KRAJEWSKI
Bydgoszcz, Dr. E. Warmińskiego 12

Zakłady Elektrotechniczne

KL. GREGORKIEWICZ
Bydgoszcz, Dworcowa 20, tel. 29-07

Wytwórnia Cukrów i Czekolady

FLORIAN GIC
Bydgoszcz, Aleje 1 Maja 64

Warsztat naprawy wag

A. HAFTKOWSKI
Bydgoszcz, Piotra Skargi 2

Warsztat ślusarsko-mechaniczny

Rob. Spółdz. Pracy „Tryb“
z odp. udz.
Bydgoszcz, 3 Września 7, tel. 33-65

Warsztaty samochodowe

J. GRABOWSKI
Bydgoszcz, Dr. E. Warmińskiego 17, tel. 18-16

Naprawy zegarów kontrolnych

FRANCISZEK KAMIŃSKI
Bydgoszcz, Św. Trójcy 8

Autoprzewóz

WŁAD. DELBOWSKI
Bydgoszcz, Jagiellońska 29, tel. 32-30

Zakład fotograficzny

„BOBO“, J. JAŁOSZYŃSKI
Bydgoszcz, Dworcowa 10, tel. 17-72

Unieważniam zagubione świadectwo egzaminu czeladniczego w rzemiośle kowalskim, złożonego w dniu 30. 4. 1938 r. w Nowym Mieście na nazwisko Szymański Alfons, urodzony dnia 26 marca 1915 r. w Koszelewkach pow. Działdowo.

Unieważniam zagubione świadectwo egzaminu czeladniczego w rzemiośle introligatorskim, złożonego w dniu 21. 4. 1934 r. w Toruniu na nazwisko Szewczko Feliks urodzony dnia 12. 4. 1914 r. w Grudziądzu.

Unieważniam zagubione świadectwo egzaminu czeladniczego w rzemiośle kowalskim, złożonego w dniu 15. 11. 1930 r. w Starogardzie na nazwisko Kowalski Jan, urodzony dnia 18. 3. 1910 r. w Skrzyni pow. Starogard.

Unieważniam zagubione świadectwo egzaminu czeladniczego w rzemiośle szewskim, złożonego w dniu 3. 10. 1927 r. w Nowem na nazwisko Krause Leon, urodzony dnia 28. 6. 1909 r. w Warlubiu pow. Świecie.

Zakład ortopedyczny
W. KICIŃSKI
Bydgoszcz, Śniadeckich nr 29
wykonuje
PROTEZY rąk i nóg,
gorsety ortopedyczne i t. p.

1 a węgiel brunatny
1 a kit szklarski

poleca

Marian Rzekiecki

BYDGOSZCZ

ul. Emilii Piłater 17

TAPCZANY, FOTELE

Poleca

Wytwórnia Mebli Wyścielanych

Szymon Grzemielewski

Bydgoszcz, Aleje 1 Maja 78

J. A. DRAŻKOWSKI i S-ka

BYDGOSZCZ, UL. WYZWOLENIA 1

(przy Placu Ign. Daszyńskiego)

Polecamy:

podszewki i przybory krawieckie

Firma nagrodzona brązowym medalem na Wystawie Przem., Rzem. i Handlu w Bydgoszczy

Zezwala się na przedruk artykułów z podaniem źródła.

„Rzemieślnik Pomorski“ — redaguje kolegium. Wydawca: Związek Cechów w Bydgoszczy, ul. Jagiellońska 10
Redakcja i Administracja: Bydgoszcz, Jagiellońska 10, tel. 24-63. Administracja przyjmuje interesantów codz. od godz. 10 do 13.
Redakcja czynna codziennie (oprócz soboty) od godz. 10 do 12-tej.
Abonament: miesięcznie — 50 zł, kwartalnie — 150 zł.

Konto czekowe PKO Bydgoszcz VI-340
Ceny ogłoszeń: 15 zł za 1 mm i szpaltowy.

Drukarnia Spółdz. Wyd. „Zryw“ z o. u. Bydgoszcz 6005 — 4815641